

בש"פ 18/16 - מתן שמעון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 18/16

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

העורר: מתן שמעון

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על מעצר עד תום ההליכים

תאריך הישיבה: ב' בשבט התשע"ו (12.1.2016)

בשם העורר: עו"ד גיא פרידמן

בשם המשיבה: עו"ד נעימה חנאווי-כארם

החלטה

1. ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו (כב' השופט ב' שגיא) מיום 27.12.2015 במ"ת 40007-12-15, על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

2. ביום 20.12.2012 הוגש נגד העורר, מתן שמעון (להלן: העורר) כתב אישום המייחס לו עבירות של החזקה ונשיאת נשק לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

עמוד 1

בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 12.12.2015 הגיע העורר יחד עם אחרים, אוהדי קבוצת בית"ר ירושלים, למשחק כדורגל באצטדיון בלומפילד ביפו של קבוצתם עם קבוצת הפועל תל-אביב. בעת ההמתנה לתחילת המשחק, ישבו העורר והאחרים ברכב חונה בחניון. באותה עת ערכו השוטרים עידן כהן ויחיעם בן חמו (להלן: עידן ו- יחיעם) סריקות באזור לאיתור אוהדים אשר מפריס את הסדר או שותים אלכוהול. בעת שהתקרבו השוטרים אל עבר הרכב בו ישבו העורר והאחרים, תפס העורר בידו רימון הלם מסוג 7920M שהיה מונח לצדו ברכב והשליכו אל מתחת לרכב.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים נגדו.

4. ביום 27.12.2015, לאחר שמיעת טענות הצדדים, החליט בית המשפט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים.

בהחלטתו קבע בית המשפט כי קיימת תשתית ראיתית ברמה הנדרשת לשלב זה של ההליך בכל הנוגע להחזקת הרימון והשלכתו מתחת לרכב. העדויות המפלילות המרכזיות הן עדותו של השוטר עידן, אשר הבחין בעורר אוחז בחפץ מסוים ומשליכו מתחת לרכב, ועדותו של השוטר יחיעם אשר בחיפוש מתחת לרכב מצא את הרימון. הובהר גם כי תנאי הראות היו טובים וכי מתחת לרכב לא נמצא כל פריט אחר זולת הרימון. בנוסף, בבדיקת פרו-פרינט שנערכה לעורר התקבלה תוצאה חיובית, בשתי ידי, לנוכחות "מתכת ברזלית". בחיפוש על העורר נתפס כרטיס מנוי למשחק ביציע של אוהדי הפועל תל-אביב, שנרכש על ידי העורר כמה ימים קודם מאוהד הפועל תל אביב (עמית נחמן). בית המשפט דחה את טענות הסנגור באשר לטיב הזיהוי, וקבע כי מקומן של טענות אלו להתברר במסגרת ההליך העיקרי, ואין מקום בשלב זה "להידרש לספקולציות שונות".

באשר לעבירה של נשיאת נשק, קבע בית המשפט כי קיימת לגביה חולשה ראיתית, בשל העדר ראיה המצביעה על כך שהאדם אשר דאג להסתיר את הרימון ולהשליכו מתחת לרכב הוא זה שהביאו למקום. חרף האמור, נקבע כי אין בחולשה ראיתית זו כדי להשליך על עוצמת עילת המעצר.

באשר לעילת המעצר, נקבע כי העילה המרכזית היא "מסוכנות", וכי מדובר ב"מסוכנות ברורה ומובהקת", הנלמדת בראש ובראשונה מעצם החזקת רימון ההלם, בקרבת אצטדיון הכדורגל, כאשר כוונת העורר הייתה להכנס ולצפות במשחק. יתרה מזאת, נקבע כי המסוכנות מתעצמת נוכח כוונתו של העורר להיכנס ליציע הקבוצה היריבה, הנלמדת מן הראיות המצביעות על כך שרכש כרטיס ליציע הקבוצה היריבה. מסוכנות זו מועצמת גם נוכח עברו הפלילי העורר, הכולל הרשעה בעבירות של ניסיון לשוד מזוין וקשירת קשר לביצוע פשע בגין ריצה מאסר של 12 חודשים, וכן רישומים מבית המשפט לנוער שעניינם עבירות אלימות ורכישת והחזקת נשק.

לבסוף, נקבע כי היות שמדובר בעבירה חמורה, בנסיבות המלמדות על מסוכנות בעוצמה משמעותית, ונוכח ההחמרה בתופעת האלימות בספורט, אין מקום לבחון חלופת מעצר, תוך שבית המשפט מדגיש כי אין מדובר במעצר הרתעתי אלא במעצר מתחייב המבוסס על תשתית ראיתית הולמת ומסוכנות אשר לא ניתן לאיין אותה בחלופת מעצר.

5. בערר שלפני נטען, כי קיימת חולשה ראיתית אף לגבי העבירה של החזקת נשק נוכח טיב ונסיבות הזיהוי וספק לגבי תנאי הראות, שהוזכרו רק בדו"ח הבהרה שנכתב לאחר מספר ימים. בנוסף, נטען כי אין להסיק מתוצאות בדיקת

הפרו-פרינט כי העורר החזיק ברימון הואיל והבדיקה מאשרת רק כי הוא נגע בחפץ מתכתי. טענות נוספות הופנו כלפי החוסר הראייתי הנובע מכך שהשוטר יחיעם לא צילם את המקום בו נמצא הרימון, ומכך שאין ראיות פורנזיות לחובת העורר ואף אין סרטונים ממצלמות אבטחה. לבסוף, נטען כי החלטת בית המשפט שלא לבחון חלופת מעצר עומדת בניגוד לפסיקות בית משפט זה ובניגוד לחוק המעצרים. באשר לעברו הפלילי של העורר, נטען כי על בית המשפט לתת משקל לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות.

6. בדיון לפני חזר ופירט בא כוח העוררים את טענותיו בערר, תוך מיקוד בטענות באשר לקשיים הראייתיים שיש לטענתו בתיק, ובאשר לכך שבית המשפט נמנע משליחתו לתסקיר מעצר. כן נטען שלא היה מקום לשאת את נס המאבק באלימות בספורט על גבו של העורר.

מנגד טענה באת כוח המדינה, כי הראיות המרשיעות נגד העורר הן מבוססות, וכי נסיבות האירוע מצביעות על מסוכנות גבוהה של העורר, כאשר לכך מתוסף עברו הפלילי הרלבנטי. לדעת באת כוח המדינה, צדק בית המשפט כאשר נמנע לשלוח את העורר לתסקיר מעצר, נוכח מכלול הנסיבות.

דיון והכרעה

7. לאחר עיון בהחלטת בית משפט קמא, בטענות הצדדים ובחומר הראיות, נחה דעתי כי החלטתו של בית משפט קמא מבוססת היטב בדיון ובחומר הראיות, ואין כל עילה להתערב בה.

8. המחלוקת בענייננו התמקדה בעיקרה בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. כמפורט לעיל, הועלו מטעם העורר - הן בבית משפט קמא והן לפני - טענות שונות לגבי קשיים בראיות התביעה.

לא מצאתי ממש בטענות אלה. בשלב הנדון של בחינת קיומן של "ראיות לכאורה להוכחת האשמה" לצורך החלטה לענין מעצר עד תום ההליכים, אין בית המשפט נדרש להכריע במהימנותן ובמשקלן של הראיות. בדיקת חומר הראיות בשלב זה מוגבלת לבחינת קיומו של פוטנציאל ראייתי בראיות גולמיות אשר לגביהן קיים סיכוי סביר שעיוון במהלך המשפט יבסס תשתית ראייתית להוכחת אשמת הנאשם מעבר לספק סביר (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133 (1996); בש"פ 4306/09 אבו ואסל נ' מדינת ישראל (4.6.2009); בש"פ 2745/11 אברמוב נ' מדינת ישראל (28.4.2011), (להלן: ענין אברמוב)). עם זאת, הבחינה אינה בחינה טכנית בלבד, ובית המשפט לא יתעלם מסתירות מהותיות הגלויות על פני הדברים, מקום שאלה מחלישות באופן משמעותי את התשתית הראייתית לכאורה (בש"פ 4692/06 אלמוגרי נ' מדינת ישראל (20.6.2006); ענין אברמוב).

9. לאחר בחינת חומר הראיות, אני סבור כי בדיון קבע בית משפט קמא כי קיימת תשתית ראייתית ברמה הנדרשת לשלב זה של ההליך, לפחות בכל הנוגע להחזקת הרימון והשלכתו מתחת לרכב. טענות העורר באשר לקשיים בראיות ייבחנו כאמור במהלך המשפט ובסיכומו. כמובן שככל שבמהלך שמיעת הראיות יחול כרסום מהותי בראיות, עפ"י המבחנים שנקבעו לענין זה בפסיקה, יוכל העורר לעתור לעיון מחדש במעצרו.

10. המסוכנות במעשים המיוחסים לעורר היא גבוהה ומובהקת. איני שותף כלל לניסיון בא כוח העורר להמעיט בחומרת הדברים. הכנסת רימון הלב למגרש כדורגל, כאשר לכך מצטרפת כוונה לשבת דווקא ביצע אוהדי הקבוצה היריבה, ונוכח היריבות הקשה - שהיא בבחינת מן המפורסמות - בין אוהדי בית"ר ירושלים לאוהדי הפועל תל-אביב, עלולים היו ליצור מצב נפיץ עם פוטנציאל אסון, שלא ניתן להפריז בחומרתו.

11. תופעת אלימות במגרשי הכדורגל היא תופעה מכוערת ומסוכנת. משחקי ספורט מקבצים יחדיו עשרות אלפי אוהדים, והתלהטות יצרים בנסיבות כאלה עלולה להוביל לאסונות המוניים, וכבר היו דברים מעולם. ההחרפה בתופעה של אלימות בספורט, עליה עמד בית משפט קמא - ואשר לה ביטויים שונים, מילוליים ופיזיים, לרבות ביטויים גזעניים - מחייבת מסר ברור והחלטי מצד כל גורמי אכיפת החוק, ובראשם בתי המשפט. מסר זה מן הראוי שימצא ביטוי, במקרים המתאימים, גם לענין מעצר חשודים ונאשמים.

12. נוכח מרכיבי החומרה והמסוכנות כאמור, לרבות עברו הפלילי של העורר, הכולל גם עבירות אלימות ועבירות נשק, ומשקבע בית משפט קמא שקיימות ראיות לכאורה נגד העורר, בדין הגיע למסקנה כי אין מנוס ממעצר העורר עד לתום ההליכים, ולא מצא מקום לשקול חלופת מעצר. אכן, מקום בו השתכנע בית המשפט כי חלופת מעצר לא תסכון, רשאי הוא לשלול חלופת מעצר גם מבלי להיזקק לתסקיר שירות המבחן (בש"פ 51/10 אקרמן נ' מדינת ישראל (13.1.2010); בש"פ 1795/15 גרובר נ' מדינת ישראל (1.4.2015); בש"פ 2374/15 מדינת ישראל נ' פלוני (22.4.2015); בש"פ 2291/15 עדנאן עלא אדין נ' מדינת ישראל (27.4.2015)).

13. אציין לבסוף, כי מדובר בתיק קטן בהיקפו (גם אם לא בחומרתו): אירוע מצומצם, נאשם אחד ומספר מוגבל של עדים. אין כל סיבה שהמשפט לא יסתיים בתוך פרק זמן קצר יחסית, ובענין זה האחריות מוטלת גם על ההגנה, כמו גם על התביעה. ככל שהמשפט יתארך בכל זאת, פתוחה הדלת בפני העורר לפנות בהליך של בקשה לעיון חוזר במעצרו, לרבות לענין הצורך בתסקיר מעצר.

14. סוף דבר: הערר נדחה.

ניתנה היום, ג' בשבט התשע"ו (13.1.2016).

ש ו פ ט